

Vervolg: Ik en mijn IB'er

“Samen zijn we als een geoliede machine”

Onderwijs is een mooi, maar af en toe ook heel moeilijk vak, vindt Henriëtte Bannink, leerkracht groep 1/2 van basisschool De Archipel op IJburg. Gelukkig is de hulp van Intern begeleider Ester van Oers – letterlijk – altijd nabij.

Henriëtte Bannink werkte twintig jaar in de Jeugdzorg voor ze in 2008 bij de Archipel voor groep 1/2 ging staan. Je zou denken dat voor iemand die honderden probleemgezinnen heeft begeleid, de hulp van een Intern Begeleider (IB'er) overbodige luxe is. Maar nee. “Onderwijs is

een prachtig, maar af en toe ook heel moeilijk vak”, zegt Henriëtte. “Het is mensenwerk en daar heb de hulp van je collega's, en ook de IB'er, gewoon hard bij nodig.”

Hoeveel 'zorgleerlingen' Henriëtte in haar groep heeft, verschilt per jaar. Henriëtte: “Bij het formeren van de groepen 3 weten we wie onze zorgleerlingen zijn en verdelen we hen gelijk over de groepen. Maar als je voor groep 1/2 staat, is het afwachten wat voor leerlingen instromen. Vorig jaar had ik een heftige klas, met veel 'uitschieters'. Leerlingen die extra aandacht nodig hadden, omdat

ze een achterstand hadden of juist een voorsprong. Ester, onze IB'er, heeft haar kamer tegenover mijn lokaal, dus ik liep regelmatig even bij haar binnen om uit te blazen. Maar ook om te vragen of ze heel even wilde meekijken.”

Coachende rol

Ester studeerde na de pabo parttime Onderwijspedagogiek. Naast haar werk als leerkracht werkte ze als scholier op verschillende scholen. Die

“We vertrouwen op elkaars deskundigheid.”

coachende rol lag haar zo goed, dat ze van het lesgeven afstapte om zich te richten op Interne Begeleiding. Hier op De Archipel ondersteunt Ester leerkrachten met leerlingen die om wat voor reden dan ook vastlopen in de klas. Drie keer per jaar nemen ze alle leerlingen door om te zien voor wie ze een plan moeten maken. Leerlingen in 'zorggroep 1' gaan lekker, 'zorggroep 2'-leerlingen krijgen in de klas extra aandacht. En voor leerlingen 'zorggroep 3' heeft Ester contact met externe hulpverleners, bijvoorbeeld omdat het kind een rugzakleerling is, dyslexie heeft of het thuis wat lastiger heeft.

“We willen dat leerlingen zich op onze school veilig voelen”, zegt Ester. “Als dat niet zo is, dan merk je dat aan hun gedrag. Onze begeleiding richt zich niet alleen op hun cognitieve ontwikkeling, maar juist ook op hun brede ontwikkeling, zoals de omgang met elkaar of het maken van plannen. Sommige kinderen

“Een Intern begeleider is geen overbodige luxe.”

aan gekoppeld.”

Ester: “Ik zie overigens in mijn ondersteuning aan leerkrachten een parallel met het ontwikkelingsgericht werken

Kinderen die vastlopen, geven we niet meteen bijles. Eerst werken we eraan dat een kind goed in zijn of haar vel zit”

hebben moeite met de leerstof en bouwen hierdoor een achterstand op, of ze hebben juist extra uitdaging nodig. Brede en cognitieve ontwikkeling staan nooit los van elkaar.’ Dat is meteen een belangrijk uitgangspunt van het Ontwikkelingsgericht Onderwijs (OGO), dat De Archipel aanbiedt. Henriëtte: “Om zich vrijuit te kunnen ontwikkelen, moet een kind zich emotioneel vrij voelen, nieuwsgierig zijn en zelfvertrouwen hebben. Als een leerling extra aandacht nodig heeft, geven we hem of haar geen bijles maar proberen we eerst aan deze basiskennmerken te werken zodat een kind lekker in zijn vel zit om zich verder te gaan ontwikkelen. Die verdere ontwikkeling gebeurt in groep 1 tot en met 4 aan de hand van spel. Een voorbeeld: tijdens het thema ‘het pannenkoekenrestaurant’ neemt een kind in zijn rol als ober de bestelling op en is zo bezig met lezen, schrijven en rekenen. Spel is de basis van ons onderwijs in de onderbouw, kernactiviteiten (lezen-schrijven, rekenen-wiskunde, constructieve activiteiten en gespreksactiviteiten) hebben we daar-

met kinderen. OGO is sterk gekoppeld aan het meedoen met leerlingen en hen een stapje verder helpen. Die coachende rol vervul ik ook voor de leerkrachten. Ik reik hen materialen en werkwijzen aan die zij naar eigen inzicht kunnen gebruiken. En ik zorg, waar nodig, voor bijscholing.”

Pesten en discriminatie

De Archipel staat in een kleurrijke buurt van IJburg en dat zie je terug in de klassen. Anti-discriminatiebeleid heeft de school niet, wel de Acht Archipelregels, drie jaar geleden democratisch gekozen door de leerlingen en hun ouders. Ester: “In het tegengaan van pesten en discriminatie speel ik geen andere rol dan de leerkrachten. Daarvoor zijn we als team verantwoordelijk. Wel reik ik de leerkrachten aan het begin van een nieuw schooljaar spelletjes en activiteiten aan die de groepsbinding vergroten. Hoe de leerlingen met elkaar omgaan is altijd een onderwerp van gesprek in onze driejaarlijkse evaluatiegesprekken.”

Henriëtte en Ester werken met elkaar samen als een geoliede machine. Zijn zij het ook wel eens niet met elkaar eens? Ester: “Als we niet op één lijn zitten – maar dit is wel heel hypothetisch, hoor – dan laten we het even rusten en nemen we elkaars gedachtegoed mee in de besluitvorming. We vertrouwen op elkaars deskundigheid.” De Archipel is gehuisvest in een tijdelijk gebouw. Naast de portacabins verrijst nieuwbouw, met een prachtig uitzicht op het IJmeer. Ook als hun werkplekken daar niet in dezelfde gang gelegen zijn, zullen Henriëtte en Ester ongetwijfeld nog vaak bij elkaar over de vloer komen.

Nog meer IB'ers

In het zomernummer volgt een aanvullend artikel over het werk van Intern Begeleiders. ■